

Samordningskansliet
Sandra Hedman
Tfn: 063-147509
E-post: sandra.hedman@regionjh.se

2017-10-30

RS/1282/2017

Rapport om regionala utvecklingsnämnden utifrån regionstyrelsens uppsiktsplikt 2017

Enligt kommunallagen (KL) 6 kap. 1 § ska styrelsen leda och samordna förvaltningen av regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Syftet med den här rapporten är att redovisa om regionala utvecklingsnämnden bedriver sin verksamhet i enlighet med de mål och riktlinjer som regionfullmäktige har bestämt, hur medlen används samt hur nämnden arbetar med styrning, uppföljning och effektivitet.

Rapporten utgår i huvudsak från nämndens protokoll, verksamhetsplan och uppföljningsdokument. Avstämningar har också gjorts med Regionala utvecklingsförvaltningens förvaltningschef. Särskilt utifrån de motiv för inrättande av en regional utvecklingsnämnd som lyftes i den politiska översynen inför regionbildningen 2015. De var Legitimitet att fatta beslut och hålla ihop arbetet med regional utveckling, Tydligheten i var i organisationen ansvaret för regionala utvecklingsfrågor ligger och Möjlighet till samordning med kommunerna.

Om regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden har varit verksam sedan bildandet av Region Jämtland Härjedalen 1 januari 2015. Nämndens uppdrag är brett och omfattar många verksamheter, båda sådana som finns inom regionens organisation men också andra processer som hanteras tillsammans med andra aktörer. En tydlighet vad gäller ansvaret för de regionala utvecklingsfrågorna är därför viktig.

Nämndens uppgifter regleras i reglemente för Regionala utvecklingsnämnden (RS/1684/2015). Där framgår bland annat att nämnden ska ansvara för de regionala utvecklingsfrågorna i regionen och de regionala utvecklingsuppgifter som följer av lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar. I det regionala utvecklingsansvaret ingår bland annat det regionala tillväxtarbetet. Det ska enligt förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbetet bedrivas i syfte att uppfylla målen för den regionala tillväxtpolitiken och EU:s sammanhållningspolitik. Utöver de uppdrag som regleras i lagar och förordningar styrs och förtydligas dessutom det regionala tillväxtarbetet genom årliga villkorsbeslut från regeringen.

Regionala utvecklingsnämnden har för 2017 nio stycken sammanträden inplanerade varav sju har genomförts. Nämndens två utskott; utskottet för infrastruktur och arbetsutskottet har haft åtta sammanträden vardera och har varsitt kvar innan året är slut.

Styrning, uppföljning och effektivitet

Senast regionstyrelsen genomförde en uppföljning av regionala utvecklingsnämnden utifrån uppsiktsplikten var i september 2015 (2015-09-29 § 194). Då konstaterades att det under det första året hade ägnats mycket arbete, både i nämnden och internt i förvaltningen, åt att forma arbetssätt, rutiner och organisation för uppdraget. Även centralt lades mycket arbete på att integrera och sammanföra det tidigare regionförbundet med hälso- och sjukvården. I uppföljningen konstaterades att arbetet behövde fortsätta och nämnden behövde integreras ännu bättre i Region Jämtland Härjedalens styrmodell.

Sedan 2015 har arbetet med att integrera planering och uppföljning enligt Region Jämtland Härjedalens styrmodell fortsatt. I 2017 års verksamhetsplan har nämnden brutit ner flera av fullmäktiges övergripande mål. Det finns också en verksamhetsplan för regionala utvecklingsförvaltningen med koppling till fullmäktiges mål och nämndens framgångsfaktorer. Förvaltningens verksamhetsplan innehåller även andra prioriteringar och insatsområden, bland annat med koppling till den regionala utvecklingsstrategin. Inför 2018 har strukturen för verksamhetsplaneringen förbättrats ytterligare. Nu följer nämndens verksamhetsplan samma struktur som regionstyrelsen och övriga nämnder. Relevanta mål från regionplanen har brutits ner och mätbara indikatorer har tagits fram.

För att skapa en sammanhållen ärendehanteringsprocess är det viktigt att de regler för ärendehantering och dokumenthantering som finns för Region Jämtland Härjedalen följs av alla politiska organ. Under 2017 har regionala utvecklingsförvaltningen arbetat med att integrera sina rutiner med övergripande regler. Exempelvis har riktade utbildningsinsatser genomförts för handläggare. Regionala utvecklingsnämnden har liksom de flesta andra politiska organ inom regionen helt övergått till digitala möteshandlingar. Vidare har ett arbete inletts med att se över och utveckla bättre rutiner för anmälan av delegationsbeslut. Framförallt vad gäller beslut om företagsstöd. Det pågår också en del arbete kring återrapportering av den verksamhet som bedrivs i projektform. Under 2017 har nämnden också startat ett projekt inom område tillväxt som bland annat syftar till att arbets- och beslutsprocesserna för regionens tillväxtarbete ska jämställdhetsintegreras med ett intersektionellt perspektiv

Nämnden har utvecklat rutiner för internkontroll och uppföljning. Det finns en årlig internkontrollplan som följs upp två gånger per år samt en uppföljningsplan som anger vilka områden som nämnden ska följa upp på sina sammanträden.

Arbetet i nämndens två utskott, arbetsutskottet och utskottet för infrastruktur, utgår från nämndens reglemente. Men det finns anledning att ytterligare tydliggöra utskottens roll och uppdrag. Utskotten har exempelvis inga fastställda årsplaneringar på liknande sätt som finns för regionstyrelsens utskott. Årsplaneringar skulle tydliggöra vad de ska arbeta med och vilka uppdrag de har utifrån nämndens verksamhetsplan. Nämnden borde också ha en punkt i sin uppföljningsplan om att följa upp utskottens arbete.

Det regionala utvecklingsansvaret

Det regionala utvecklingsansvaret styrs inte enbart av uppdrag och mål från regionfullmäktige utan nämnden har också att hantera andra övergripande och nationella utvecklingsmål och pågående processer. Det regionala utvecklingsuppdraget innebär också att tillsammans med andra aktörer skapa utveckling och tillväxt i regionen. Det finns många bra exempel på hur nämnden fullgör sitt regionala utvecklingsansvar och bidrar till länets utveckling.

För att säkerställa att regionala intressen tas tillvara på nationell nivå arbetar nämnden med strategisk påverkan gentemot staten inom relevanta områden för fortsatt stöd. Under 2017 formuleras EU:s framtida sammanhållningspolitik. Tjänstemän från förvaltningen och politiker har deltagit i lanseringen av rapporten OECD Territorial Reviews: Northern Sparsely Populated Areas (NSPA), samt ett uppföljande fördjupningsseminarium. Efter lanseringen har rapporten analyserats och dess slutsatser diskuterats.

Ytterligare exempel på hur nämnden håller ihop arbetet med regional utveckling och har legitimitet att fatta beslut är villkorsbesluten från regeringen. De anger uppdrag som nämnden ska utföra och anger återrapporteringskrav. Att etablera den regionala kompetensplattformen är ett uppdrag som regionala utvecklingsnämnden fått genom villkorsbeslut.

Nämnden har utvecklade samarbeten med länets kommuner, näringsliv och andra aktörer. Bland annat finns en överenskommelse mellan Region Jämtland Härjedalen och kommunerna i länet om att nämnden ska samverka och ge stöd till kommunerna inom område kompetens och utbildning, socialt inkluderande och ett sunt liv, resurssnålare och effektivare samt övergripande regional utveckling. Nämnden finns också med i regionens samverkansråd för att bevaka frågor inom nämndens ansvarsområde. Möte med näringslivschefer/tillväxtchefer i kommunerna sker en gång i månaden. Under 2017 har också en intern uppföljning av samverkan med kommunerna genomförts.

Nämnden följer också kontinuerligt upp sitt arbete utifrån de sju prioriterade områdena i regionala utvecklingsstrategin.

Ekonomi och måluppfyllelse

I regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per augusti anges att det ekonomiska utfallet för förvaltningen efter 2017 är ett överskott på 15,3 mkr. Nettokostnadsökningen jämfört med augusti 2016 uppgår till + 1,5%, vilket innebär en förbättring jämfört med april då ökningstakten låg på +3,2%. I rapporten anges också att utfallet under året ofta varierar på grund av att verksamheterna ser lite olika ut olika år. Medlen förbrukas heller inte i en jämn takt under året.

Samtliga verksamhetsområden har en årsbudget i balans och förvaltningens helårsprognos på ett nollresultat ligger fast. Det prognosticerade underskottet för Länsstrafiken AB om cirka 6 mkr innebär dock en stor osäkerhet i prognosen. Under året har regionala utvecklingsförvaltningen, tillsammans med bolaget, arbetat med en utredning om framtiden för Bussgods. Fullmäktige fattar beslut under november.

Regionala utvecklingsnämndens redovisning av måluppfyllelsen visar att en övervägande del av aktiviteterna för att nå målen har genomförts eller delvis genomförts. Många mål är dessutom av karaktären fleråriga processer, vilket innebär att de inte kan vara fullt genomförda.

Återredovisning

Förvaltningschef har vid återkommande tillfällen funnits med på regionstyrelsen för att informera om ekonomi och aktuellt läge för nämndens verksamhet. Regionstyrelsen får också del av nämndens protokoll och uppföljningar. Regionfullmäktige får kontinuerliga rapporter om nämndens verksamhet.

Summering

Sammantaget visar uppföljningen att nämnden sedan 2015 arbetat mycket med att forma arbetssätt, rutiner och organisation för att kunna förverkliga uppdraget som regionalt utvecklingsansvarig. Åtgärder har också vidtagits för att förbättra verksamhetsplanering och uppföljning så att arbetet ska följa Region Jämtland Härjedalens styrmodell. Det tydliggör var ansvaret för de regionala utvecklingsfrågorna ligger.

Åtgärder har också vidtagits för att anpassa nämndens rutiner för ärendehanterings- och beslutsprocessen. Ett fortsatt arbete med det skapar förutsättningar för en mer sammanhållen ärendehanteringsprocess. För att förtydliga uppdraget för nämndens två utskott finns anledning att förtydliga deras uppdrag genom årsplaneringar och uppföljning av nämnden.

Det finns flera exempel på hur nämnden genomfört sitt uppdrag som ansvarig för de regionala utvecklingsfrågorna. Exempelvis har nämnden arbetat med strategisk påverkan gentemot staten inom relevanta områden och utvecklat samverkan med relevanta parter. Nämnden följer också kontinuerligt upp sitt uppdrag utifrån prioriteringarna i den regionala utvecklingsstrategin. Samtliga verksamhetsområden har en årsbudget i balans och förvaltningens helårsprognos på ett nollresultat ligger fast. Nämnden har vidtagit åtgärder för resultatförbättrande åtgärder. Framförallt med anledning av den osäkerhet som finns i prognosen utifrån det ekonomiska läget i bolaget Länstrafiken AB.